

**Revurdering af miljøgodkendelse meddelt efter miljøbeskyttelseslovens
§ 33 til smågrise og slagtesvin**

Kildemosegård, Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested

12. december 2016

Datablad

Titel: Revurdering af miljøgodkendelse meddelt efter miljøbeskyttelseslovens §33 til produktion af smågrise og slagtesvin på ejendommen Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.

Lovgrundlag: Husdyrgodkendelseslovens §39 jf. §41 (LBK nr. 442 af 13/05/2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug).

Dato for godkendelse:	12.12.2016
Ejendommens adresse:	Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested
Ejer af ejendommen:	Hans Jørgen Krag
Kontaktperson for drift:	Hans Jørgen Krag
CVR-nummer:	17554492
P-nummer:	1004287710
CHR-nummer:	11033
Ansøgningskema nr.:	91.811, ver. 1
Landbrugskonsulent for ejer:	Piil Krogsgaard, Gefion
Sagsbehandler for kommunen:	Dorthe Prip Lahrmann
Kvalitetssikring i kommunen:	Catarina Brændstrup Jensen
Tilsynsmyndighed:	Lolland Kommune

Indholdsfortegnelse

1 LOVGIVNING OG DENNE REVURDERING	3
1.1 Denne revurdering	3
1.2 Baggrund og hjemmel	3
1.3 Offentlighed og høring	4
2 AFGØRELSE OG VILKÅR	5
2.1 Afgørelse	5
2.2 Samlet vurdering	10
2.3 Offentliggørelse af afgørelsen og klagevejledning	10
2.4 Retsbeskyttelse	11
2.5 Ny revurdering	11
2.6 Underretning om godkendelsen	11
3 Generelle forhold om husdyrproduktionen	13
3.1 Generelt om husdyrproduktionen og revurderingen	13
3.2 Biaktivitet	13
3.3 Meddelelsespligt for anlæg og ejerforhold	13
3.4 Husdyrproduktionen	14
4 Forurening og gener fra husdyrbruget	15
4.1 Ammoniak og natur	15
5 Bedst tilgængelige teknik (BAT)	16
5.1 Bedste tilgængelig staldteknologi og ammoniakemission	16
5.2 Bedste tilgængelig foderteknologi	17
5.3 Energiteknologi på anlæg (BAT)	19
5.4 Vandteknologi på anlæg (BAT)	20
5.5 Opbevaring af husdyrgødning	21
5.6 Udbringning af husdyrgødning	22
5.7 Management	23
6 Kontrol, egenkontrol og dokumentation	24
7 Bilagsliste	26
Bilag 1. Vilkår – samlet oversigt	27
Bilag 2 – situationsplan	32
Bilag 3 – Beredskabsplan	33

1 LOVGIVNING OG DENNE REVURDERING

I dette kapitel gives en kort beskrivelse af proceduren og lovgivningen angående revurdering af miljøgodkendelsen samt om offentlighedens inddragelse.

1.1 Denne revurdering

Denne revurdering er delt op i flere kapitler.

Det første kapitel omfatter et afsnit om lovgivningen, som regulerer revurderingen, samt et afsnit om den offentlighed, som er sket i forbindelse med revurderingen.

Det andet kapitel omfatter selve afgørelsen, en samlet vurdering og klagevejledning m.v.

I kapitel 3 beskrives driften af husdyrbruget.

Kapitel 4 omhandler de påvirkninger ejendommen kan medføre i forhold til natur og miljø.

Kapitel 5 omhandler renere teknologi (BAT), mens kapitel 6 omhandler egenkontrol og dokumentation i relation til de vilkår, som virksomhedens drift er underlagt angående miljøregulering.

Alle kapitlerne indeholder desuden en vurdering af de forskellige forhold, vilkårene i miljøgodkendelsen efter Miljøbeskyttelsesloven, samt vurdering af evt. nye vilkår. Nogle forhold er ikke nærmere vurderet idet de anses for uændrede, f.eks. forhold omkring opbevaring af kemikalier og affald samt driften af arealerne. Disse vilkår er videreført uden nærmere forklaring i revurderingen.

Hele revurderingen tager udgangspunkt i den maksimale svineproduktion, som der må være på Kildemosegård, hvilket beskrives nærmere i afsnit 3.4.

1.2 Baggrund og hjemmel

Højreby Kommune meddelte i september 1993 miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 33 til en eksisterende svineproduktion på Kildemosegård til årligt 13.200 slagtesvin (vægtintervaller ikke angivet) og 600 årssøer, dengang svarende til 640 dyreenheder.

Miljøgodkendelsen blev revurderet af Højreby Kommune i 2002.

Lolland Kommune har i december 2014 afgjort, at et anmeldt skift i dyretype i henhold til dagældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelses¹ §31 ikke er godkendelsespligtigt. Der er ved afgørelsen tilladt et dyrehold på 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 417,4 DE.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² § 17 og Husdyrgodkendelsesloven³ § 103 skal miljø- godkendelser efter Miljøbeskyttelsesloven kapitel 5 revurderes hvert 10 år, dog skal den 1. revurdering ske efter 8 år. Miljøgodkendelsen fra 1993 er senest revurderet i 2002, hvorfor den næste revurdering senest skulle have været foretaget i 2012. Dette er ikke sket.

Formålet med en revurdering er hovedsageligt at vurdere, om der, siden godkendelsen blev meddelt, er fremkommet teknologi, som ud fra tekniske og generelle økonomiske betragtninger, kan anvendes til nedbringelse af forureningen og gener fra ejendommen – altså ”Bedste tilgængelige teknologi” (Best Available Technology) kaldet BAT.

Selve afgørelsen i forbindelse med denne revurdering træffes efter Husdyrgodkendelsesloven § 39, stk. 1 jf. § 41, stk. 3 ved påbud. Der tages udgangspunkt i de eksisterende vilkår og meddeles påbud, såfremt vilkår slettes eller tilføjes. Ændring af vilkår sker ved, at det eksisterende vilkår slettes, og der efterfølgende stilles et nyt vilkår. Enkelte vilkår ændres dog umiddelbart ved, at ”Højreby Kommune” ændres til ”Lolland Kommune”.

Jf. Husdyrgodkendelsesloven § 103, stk. 3 reguleres husdyrbruget efter denne revurdering ikke mere af Miljøbeskyttelsesloven, men af Husdyrgodkendelsesloven.

1.3 Offentlighed og høring

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² § 18 har Lolland Kommune den 27. oktober 2016 på kommunens hjemmeside www.lolland.dk annonceret, at kommunen vil indlede revurdering af miljøgodkendelsen af svineproduktionen på Volshave Skovvej 3 med de oplysninger, som sådan en annoncering skal indeholde. Fristen for at komme med bemærkninger til revurderingen, samt til at anmode om at modtage og kommentere et udkast af afgørelsen inden den træffes, var den 10. November 2016.

Der var i perioden én henvendelse i sagen fra menighedsrådet i Søllested-Skovlænge-Gurreby Sogne. Menighedsrådet har anmodet om at få udkastet fremsendt i høring inden den endelige afgørelse

I perioden 1. december 2016 til den 15. december 2016 har udkast til denne afgørelse været i høring hos Hans Jørgen Krag og dennes konsulent samt menighedsrådet i Søllested-Skovlænge-Gurreby Sogne. Ansøgers konsulent har i høringen kommenteret på udkastet og angivet flere præciseringer i teksten, som er rettet.

Konsulenten har kommenteret på nødvendigheden af teksten i vilkår 6.4 og 6.6. Lolland Kommune har ikke ændret i ordlyden i miljøgodkendelsens vilkår 6.4 og 6.6, da der ikke er fundet anledning til at ændre vilkårene på baggrund af revurderingen af miljøgodkendelse med henblik på opdatering i forhold til anvendelse af BAT.

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11/01/2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

³ LBK nr. 442 af 13/05/2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Nyt vilkår 6.8 vedrører anvendelse af BAT i forbindelse med foderoptimering. Vilkåret er fastsat på baggrund af vilkår angivet i Miljøstyrelsens teknologiblade for kvælstof og fosfor i foder til slagtesvin, og Lolland Kommune har ikke set anledning til at fastsætte anden tidsperiode end angivet i vilkåret. Konsulenten spørger hvorvidt opbevaring af kemikalier jf. vilkår 10.1 er et lovkrav. Kemikalier der ikke er mærket giftige eller meget giftige skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for børn. Vilkåret præciserer Lolland kommunes opfattelse af forsvarlig opbevaring i forhold til natur og miljø.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af de nærmeste ejendomme på baggrund af nærværende revurdering med de stillede vilkår. Derfor er der ikke foretaget nabohøring forud for meddelelse af afgørelsen.

2 AFGØRELSE OG VILKÅR

Dette kapitel indeholder resultatet af revurderingen – dvs. afgørelsen og de vilkår, som er et resultat af afgørelsen, samt klagevejledning m.v.

2.1 Afgørelse

Lolland Kommune meddeler hermed ved påbud efter § 39, stk. 1 jævnfør § 41, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven nedenstående vilkår. Ved denne revurdering fastholdes enkelte vilkår fra den eksisterende miljøgodkendelse og revurdering, andre vilkår ændres så de stemmer overens med nugældende lovgivning, nogle vilkår slettes, og der meddeles ligeledes nye tidssvarende vilkår. Således sikres det, at virksomhedens drift lever op til BAT på nuværende tidspunkt, samt at de samlede vilkår ved denne revurdering er relevante, kan kontrolleres ved egenkontrol eller kan dokumenteres overfor Lolland Kommune. Denne afgørelses vilkår træder i kraft så snart afgørelsen er meddelt ejendommens ejer. Dog træder vilkår 1.7 og 1.8 i kraft i forbindelse med næste foderblanding, dog senest 1. april 2017.

Herunder er vilkårene for den videre drift af husdyrproduktionen angivet. Videreførte vilkår fra miljøgodkendelsen markeres med almindelig skrift, nye vilkår er markeret med **fed skrift** og udgåede vilkår er overstreget.

Vilkår i miljøgodkendelsen efter Miljøbeskyttelsesloven og revurdering efter husdyrgodkendelsesloven.

- I flere af vilkårene er Højreby Kommune dog ændret til Lolland Kommune.

1. Generelle vilkår til indretning og drift

~~1.1 Godkendelsen omfatter et dyrehold på højst 640 dyreenheder, svarende til de ønskede 600 årssøer med smågrise og polte samt en årsproduktion på 13.200 slagtesvin.~~

1.1 Den maksimale årligt tilladte svineproduktion på ejendommen er 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 417,4 DE på afgørelsestidspunktet. Ændring i ind- og afgangsvægt kan ske, såfremt de godkendte antal dyreenheder ikke overskrides (*erstatte tidligere vilkår 1.1*)

1.1a Smågrise indsættes og slagtesvin skal afhentes kontinuerligt, således at belægningen af svin i

stalden målt i tons på ugeniveau er den samme.

- 1.2 Virksomheden skal indrettes og drives ifølge de oplysninger, der har ligget til grund for godkendelsen og denne revision.
- 1.3 Virksomheden skal til enhver tid overholde husdyrgødningsbek. Kap. 10 om anvendelse af husdyrgødning, harmonikrav m.v. Ændringer i udspretningsarealer skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 31. marts i den pågældende planperiode.
- 1.4 Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse overalt på ejendommen. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med retningslinjer fra **Institut for Agroøkologi** (tidl. Statens Skadedyrslaboratorium).
- 1.5 Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbek. (pt. miljø- og Energiministeriets bek. nr. 877 af 10. december 1998 med tilhørende ændringer).
- 1.6 **Et eksemplar af denne revurdering skal altid være tilgængelig på Kildemosegård, Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested**
- 1.7 **Den totale mængde N ab slagtesvin pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal slagtesvin skal være mindre end 33.004 kg N pr. år, svarende til en samlet kvælstofudskillelse fra husdyrbruget på 39.027 kg P pr. år.**

”N ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr, slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst, hvor afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

- 1.8 **Den totale mængde P ab slagtesvin pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x antal slagtesvin skal være mindre end 6.857 kg P pr. år, svarende til en samlet fosforudskillelse fra husdyrbruget på 10.127 kg P pr. år.**

”P ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr, slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg N pr kg tilvækst, hvor afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

2. Støj

- 2.1 Det samlede støjbidrag på ejendommen – målt som det ækvivalente, korrigerede lydtrykniveau målt ved nabobeboelses opholdsareal udenfor virksomhedens grund – må ikke overskride følgende værdier:

Mandag-fredag	kl. 7.00 til kl. 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 7.00 til kl. 14.00	55 dB(A)

Lørdag	kl. 14.00 til kl. 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 7.00 til kl. 18.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 til kl. 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 til kl. 7.00	40 dB(A)

Spidsværdien af støjniveauet må om natten mellem kl. 22.00 og kl. 7.00 ikke overstige 55 dB(A), målt ved nabobeboelses opholdsareal uden for virksomhedens egen grund.

- 2.2 Der skal sikres et så lavt støjniveau som muligt – f.eks. ved en hensigtsmæssig placering af ventilationsafkast og/eller ventilationsindsugning.

3. Støv og lugt

- 3.1 Virksomheden må ikke medføre støv- og/eller lugtgener, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er til væsentlig ulempe for omgivelserne.
- 3.2 Hele ejendommen og dens nærmeste omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

4. Luftforurening

- 4.1 ~~Oliefyrr skal kontrolleres og justeres efter gældende regler. Mindst 1 gang om året skal der foretages kontrol af, at sodtallet er under 2 efter Bacharach's skala ved en CO₂-procent på 10-12~~

5. Gødning, animalsk affald m.v.

- 5.3 Gylle må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage. Udbringningsperioderne skal koncentrereres over så kort tid som muligt, således at omgivelserne generes mindst muligt af lugt m.v. fra udbringningen.
- 5.8 ~~Udbringningen af husdyrgødning må i øvrigt ikke medføre unødige gener.~~
- 5.10 ~~Gyllebeholderne skal have et tæt og bestandigt flydelag. Kan det ikke dannes naturligt, skal beholderne tilføres f.eks. lecakugler eller snittet halm eller overdækkes. Flydelaget må ikke brydes.~~
- 5.13 ~~Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal bortskaffes til en autoriseret destruktionsanstalt og opbevares således, at der ikke opstår hygiejniske ulemper inden afhentningen.~~
- 5.14 ~~Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.v.~~
- 5.15 ~~Udspredning af gylle skal ske med slæbeslanger eller nedfælder.~~

6. Egenkontrol

- 6.1 Konstatere der støj, støv eller lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlige for omgivelserne, skal der straks iværksættes afhjælpende foranstaltninger.
- 6.2 Tilsynsmyndigheden skal kontaktes i de situationer, hvor de forureningsbegrænsende foranstaltninger er midlertidigt ude af drift og ved andre uregelmæssigheder i driften.
- 6.3 Tilsynsmyndigheden kan kræve kontrolmålinger af støj og luftforurening udført én gang årligt, hvis det skønnes nødvendigt. Målingerne udføres for virksomhedens regning og skal udføres af et firma, der kan godkendes af tilsynsmyndigheden (pt. kommunen). Målinger kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser. Støjmålinger skal udføres i overensstemmelse med afsnit 7 og 9 i miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Målerapporten skal bl.a. udfærdiges ifølge vejledningens afsnit 9 og 10. Måleresultaterne sendes til tilsynsmyndigheden sammen med dokumentation for driftsforhold og undersøgelsesmetode.
- 6.3a Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af stalde er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne uden for staldene formindskes.
- 6.4 Skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til udbringning på anden ejendom skal for mindst 50 % af det krævede harmoniareal være af 3 års varighed. Øvrige leveringsaftaler skal være af mindst 1 års varighed. Aftalerne skal udformes i overensstemmelse med gældende regler herfor jf. gældende bek. om jordbrugets anvendelse af gødning.
- 6.5 Der skal til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Lolland Kommune, kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derudover skal der kunne fremlægges dokumentation for udspretningsarealerne ved angivelse af matr. nr. og ejerlav eller ved fremlæggelse af markkort.
- 6.6 Af hensyn til tilsynsmyndighedens muligheder for at føre et effektivt tilsyn med produktionen, stilles der vilkår om, at virksomheden fører driftsjournal, hvori følgende noteres/indgår:
- Årlig opgørelse over antallet af dyreenheder, fordelt på de enkelte dyretyper (smågrise og slagtesvin) gældende for den produktion der foregår på Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.
- Årlig opgørelse over antallet af stipladser på Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.
- Årlig opgørelse over udspretningsarealer for den gødning, der produceres på Volshave Skovvej 3. Opgørelsen kan f.eks. være i form af markkort med angivelse af matr. nr. og ejerlav
- Oplysninger om udbringningstidspunkter og afgrødetype.
- Kopi af leveringsaftaler for de seneste 3 år inkl. indeværende år.
- Kvitteringer fra aflevering af farligt affald, såsom spildolie, oliefiltre, akkumulatorer m.v.

6.7 Foruden oplysninger angivet i vilkår 6.6, skal driftsjournalen desuden indeholde følgende oplysninger

- Antal producerede dyr pr. år og gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FESv i foderblandingerne
- Årlig opgørelse over energi- og vandforbrug

6.8 N ab dyr og P ab dyr for slagtesvin skal på baggrund af logbogens/produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar.

6.9 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

6.10 Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

7. Affald

7.1 Animalsk affald herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container/holder og i øvrigt således, at uhygiejniske forhold ikke opstår. Bortskaffelse skal ske til autoriseret destruktionsanstalt. Containeren/holderen skal rengøres efter hver afhentning. I varme perioder kan der stilles krav om hyppigere afhentning end normalt, dvs. mere end 1 gang om ugen.

7.2 ~~Der må ikke foretages nogen form for afbrænding af affald på virksomheden.~~

8. Spildevand

8.1 Der må ikke udledes processpildevand fra virksomheden, før der er ansøgt og meddelt udledningstilladelse hertil. Processpildevand defineres som spildevand, der ikke hidrører fra husholdning eller overfladevand.

Såfremt der skal vaskes landbrugsmaskiner på ejendommen, skal det foregå på befæstet vaskeplads med afløb til sandfang og olieudskiller. Vaskeplads og olieudskiller skal godkendes af Lolland Kommune inden etablering.

10. Kemiske bekæmpelsesmidler

10.1 Kemiske bekæmpelsesmidler skal opbevares i lukket rum med tæt gulv, uden afløb og med opkant, der sikrer, at eventuelt spild svarerende til indholdet af den største beholder kan tilbageholdes. Derudover skal midler, der er klassificeret som giftige og meget giftige opbevares i aflåst giftrum.

11. Renere teknologi

~~11.1 Virksomheden skal ved indkøb af ny teknologi, maskiner eller ved omlægning af produktionen lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg og de bedst muligt forureningsbekæmpende foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges særligt vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af renere teknologi.~~

~~Ved bedømmelsen af omfanget og arten af foranstaltninger til forebyggelse og imødegåelse af forurening skal der lægges vægt på~~

~~De ydre omgivers beskaffenhed og forureningens sandsynlige virkning på disse og~~

~~Hele det kredsløb, som stoffer og materialer gennemløber, med henblik på at begrænse spild af ressourcer mest muligt.~~

11.2 Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.

11.3 Beredskabsplanen skal årligt af den ansvarlige for driften vurderes og evt. opdateres. Seneste vurdering og evt. opdatering skal fremgå af planen.

11.4 Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen, samt vide, hvor den er tilgængelig.

En samlet liste over gældende vilkår efter denne revurdering findes i bilag 1.

2.2 Samlet vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at nye vilkår stillet ved denne revurdering - sammen med de vilkår, som fastholdes fra den gamle miljøgodkendelse - sikrer, at produktionen af smågrise og slagtesvin på Volshave skovvej 3, 4920 Søllested på afgørelsestidspunktet sker under anvendelse af BAT.

Vilkår, der ikke mere er relevante er slettet, og der er stillet nye vilkår til opnåelse af BAT, til forbedring af egenkontrol og til dokumentation af, at vilkår efter denne revurdering er efterkommet samt vilkår om beredskabsplan.

2.3 Offentliggørelse af afgørelsen og klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 76, stk. 1. Klageberettigede er en række organisationer fastlagt i loven, samt alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen.

Klagen skal indsendes via Klageportalen, som findes på www.nmkn.dk. Fristen er 4 uger efter offentliggørelsen af afgørelsen. Klagen skal være modtaget senest 09.01.2017.

Når klagen er indgivet via Klageportalen, vurderer Lolland Kommune, om klagen giver anledning til at ændre afgørelsen. Hvis Lolland Kommune fastholder afgørelsen, sender vi relevante oplysninger i sagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en forudsætning for at få behandlet klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen. Hvis klageren får helt eller delvist medhold, refunderer Natur- og Miljøklagenævnet gebyret.

Hvis du mener, du er berettiget til at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du kontakte Lolland Kommune. Om du fritages, er Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse.

Lolland Kommune giver besked til den, der har fået afgørelsen, om at den er blevet påklaget.

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Ønskes afgørelsen afgjort ved domstolene, skal retssagen jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

2.4 Retsbeskyttelse

Nye og ændrede vilkår er ikke omfattet af 8 års retsbeskyttelse, da de er meddelt som påbud efter Husdyrgodkendelseslovens § 39 jf. § 41.

For oprindelige vilkår meddelt i 1993, som ikke er ændret eller slettet, er de 8 års retsbeskyttelse udløbet.

Der er derfor ingen retsbeskyttelse på vilkårene, som er det samlede resultat af denne revurdering (se bilag 1).

2.5 Ny revurdering

Ny revurdering skal ske 10 år efter den revurdering er afsluttet – det vil sige i 2026.

Da produktionen af slagtesvin på ejendommen nu er omfattet Husdyrgodkendelsesloven § 12, stk. 1 (mere end 210 dyreenheder slagtesvin) og dermed af IE-direktivet skal godkendelsen dog jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 41, stk. 1-5 tages op til revurdering, og der skal om nødvendig meddeles påbud eller forbud, når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en for produktionen relevant BAT-konklusion.

Revurderingen skal tilrettelægges, således husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende”.

2.6 Underretning om godkendelsen

Den endelige godkendelse er fremsendt til følgende:

- Ejer Hans Jørgen Krag, Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested

- Piil Krogsgaard (ansøgers konsulent) – pk@gefion.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed – sjl@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – terkeljmaribo@gmail.com
- Dansk Botanisk Forening – perh@snm.ku.dk

Lolland Kommune den 09.12.2016

Dorthe Prip Lahrman
Fagkoordinator for natur og landbrug

3 Generelle forhold om husdyrproduktionen

I dette kapitel beskrives driften af husdyrbruget, sammensætningen af dyreholdet og staldindretningen. Forhold omkring fodring, vand- og energiforbrug m.v. er angivet i afsnit 5 vedrørende BAT.

3.1 Generelt om husdyrproduktionen og revurderingen

Generelt om husdyrproduktionen

Ejendommen er miljøgodkendt i 1993 og senest revurderet i 2002. Dyreholdet er ved § 31-anmeldelse i 2014 ændret til 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg) svarende til 417,4 DE.

Der ansøges ikke om ændringer af husdyrproduktionen eller ændringer af bygninger.

Situationsplan fremgår af Bilag 2.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Den lovlige husdyrproduktion på ejendommen er den anmeldte husdyrproduktion fra 2014 på 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg) svarende til 417,4 DE.

Formålet med revurderingen af miljøgodkendelsen er at sikre, at husdyrproduktionen anvender BAT i driften. I forbindelse med revurdering af miljøgodkendelsen, skal der derfor foretages vurderinger af husdyrbrugets drift i forhold til BAT indenfor management, foder, vand- og energiforbrug, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Derudover skal der vurderes på ejendommens ammoniakdeposition på de nærmeste kategori 1 og 2 naturområder.

I en revurdering skal der ikke vurderes på forhold omkring lokalisering, lugtemissioner og arealanvendelse.

Vilkår 1.2, 1.3, 1.5 og 4.1 fra revurderingen 2002 slettes, da de er omfattet af generel lovgivning.

3.2 Biaktivitet

Der vurderes af Lolland Kommune, at der ikke er biaktiviteter på ejendommen.

3.3 Meddelelsespligt for anlæg og ejerforhold

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på ejendommen, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne revurdering, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny miljøgodkendelse eller er anmeldeligtige.

Den driftsansvarlige skal underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis svineproduktionen helt eller delvist ophører i en periode.

Bedriften skal desuden til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne revurdering.

3.4 Husdyrproduktionen

Oplysninger fra ejeren og tidligere afgørelser

Ejendommen er miljøgodkendt i 1993 og senest revurderet i 2002. Dyreholdet er ved § 31-anmeldelse i 2014 ændret til 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg) svarende til 417,4 DE

I forbindelse med revurderingen er det ønsket, at antallet af dyr og afgangsvægten på slagtesvinene kan reguleres, så længe det samlede antal DE (ud fra den til enhver tid gældende beregning) ikke overskrides.

Som følge af lov om hold af smågrise og slagtesvin er fuldspaltestaldene ændret til stalde med drænet gulv og spalter. Slagtesvinestalde er indrettet med drænet gulv med spalter (33/67), og smågrisestalde er indrettet med drænet gulv med spalter (50/50). Der ændres ikke på staldindretningen på ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Husdyrproduktionen på ejendommen kan ikke ændres i forbindelse med en revurdering, hvorved ejendommens tilladte dyrehold og sammensætning af dyretyper fastholdes. I forbindelse med revurderingen ændres vilkår 1.1 om ejendommens husdyrproduktion til den anmeldte og tilladte husdyrproduktion fra 2014. Der indsættes vilkår 1.1a, der sætter vilkår omkring kontinuerlig drift af husdyrproduktionen, for at fastholde et konstant lugtniveau uden store udsving i spidsbelastninger. Vilkåret stilles på grund af den relativt korte afstand til naboejendommen Volshave Skovvej 1.

Ansøger har ønsket fleksibilitet i husdyrproduktionen, sådan at ind- og afgangsvægte kan variere, så længe at det samlede antal godkendte DE på ejendommen ikke overskrides. Lolland Kommune vurderer i henhold til Miljøklagenævnets afgørelser⁴, at fleksibilitet i husdyrproduktionen er et tilsynsanziggende. Der meddeles derfor ikke godkendelse hertil i nærværende revurdering.

Vilkår efter denne revurdering

- Den maksimale årligt tilladte svineproduktion på ejendommen er 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 417,4 DE på afgørelsestidspunktet. Ændring i ind- og afgangsvægt kan ske, såfremt de godkendte antal dyreenheder ikke overskrides
- Smågrise indsættes og slagtesvin skal afhentes kontinuerligt, således at belægningen af svin i stalden målt i tons på ugeniveau er den samme

Forhold omkring BAT og egenkontrol fremgår af afsnit 6 og 7.

---

⁴ NMK-130-00017 og NMK-132-00129.

4 Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette kapitel beskrives ammoniakfordampningens betydning for naturområder. Forhold omkring lugt, transport, støj, fluer, støv og lys skal ikke vurderes på ny i forbindelse med revurderinger.

4.1 Ammoniak og natur

Ansøger oplyser

De naturområder, der er omfattet af § 7, nr. 1 og 2 (hhv. kategori 1 og kategori 2 natur) i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug ligger langt væk fra anlægget.

Til beregning af ammoniakdepositionen er Miljøstyrelsens beregningsprogram Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Der er regnet til de nærmeste kategori 1 og 2 naturområder. Det nærmeste område er et kategori 2-overdrev beliggende 9,6 km sydvest for ejendommen. Beregningerne viser, at naturområdet ikke påvirkes med ammoniak fra husdyrproduktionen.

Det nærmeste kategori 1 naturområde er et mose- og engområde beliggende indenfor NATURA2000 området "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor, Hyllekrog-Røds" (habitatområde H152 og Fuglebeskyttelsesområde F85) ca. 13,2 km nordøst for ejendommen. Beregningerne viser, at naturområdet ikke påvirkes med ammoniak fra husdyrproduktionen.

Beregningen viser endvidere, at et kategori 1-engområde beliggende indenfor NATURA2000-området "Maribosøerne" (Habitatområde H156 og Fuglebeskyttelsesområde F87) ca. 16,8 km øst for ejendommen belastes med en totaldeposition på området på 0,1 kg N/ha/år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

I revurderinger skal der ses på ammoniakdepositionen på kategori 1 og 2 natur omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1 og 2. Lovens krav om totaldepositioner skal opfyldes indenfor en frist givet af kommunen. Vilkår til opfyldelse af kravene kan ved revurderinger kun gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT. Påbud, ud over hvad der følger af BAT, skal være begrundet i en væsentlig forurening.

Volshave Skovvej 3 er beliggende op ad en ammoniakfølsom skov. Skoven er jf. lovgivningen kategoriseret som kategori 3-natur. I forbindelse med ammoniakdeposition på kategori 3-natur vedrører beskyttelsesniveauet udelukkende merdepositioner med ammoniak, hvilket ikke er relevant i forbindelse med revurderinger. Der er derfor ikke vurderet yderligere på ammoniakbelastningen af skoven.

Ud fra ejers oplysninger og beregninger vurderer Lolland Kommune, at produktionen ikke påvirker naturområderne kategoriseret som kategori 1 og 2 natur væsentligt, og at projektet kan gennemføres uden væsentlig negativ påvirkning af naturen i området og Natura 2000.

På baggrund af ovenstående vurderinger, stilles der ikke specielle vilkår for ammoniakemission fra anlægget i forhold til natur.

5 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er redegjort for ansøgers anvendelse og fravalg af bedste tilgængelige teknologi (BAT) i den ansøgte produktion.

5.1 Bedste tilgængelig staldteknologi og ammoniakemission

Ansøger oplyser

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Staldtemperaturen holdes lavest mulig i alle sektioner.

Alle stalde er indrettet med drænet gulv og spalter. Der er gummimåtter og strøs med halm i sygestier.

Det er vurderet, at der er en god dyrevelfærd i stalden. Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale er opfyldt. Rent praktisk er det lovmæssige krav pt. opfyldt ved, at der er ophængt mindst 2 stk. træklodser i hver sti.

Gulvprofilen i alle stalde er 1/3 drænet gulv og 2/3 spalter. Referencestalden i forhold til BAT jf. BREF-dokumentet er en fuldspaltestald med gødningskanal nedenunder. Dvs. staldsystemet er bedre end BAT referencen.

Der er i ansøgningssystemet lavet en BAT beregning, jf. Miljøministeriets Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Her tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier fra maj 2011 slagtesvin tabel 2.

	Maksimalt Kg NH ₃ -N år
Den samlede emissionsgrænseværdi for eksisterende stalde (BAT-krav)	6.726,02 kg NH ₃ -N
Ammoniakemission uden tiltag	6.736,83 kg NH ₃ -N

Der er foretaget en fodertilpasning ved slagtesvinene for at overholde emissionsgrænse-værdien. Hermed er ammoniakemissionen reduceret til 6.725,07 kg N, og BAT ammoniak-emissionsgrænseværdierne er dermed overholdt for husdyrproduktionen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder, at drænede gulve ikke kan betragtes som BAT efter danske standarder. Staldsystemet på ejendommen ændres ikke.

Det fremgår imidlertid af ansøgningssystemets beregninger, at BAT-standardvilkår for husdyrproduktionen er overholdt. Da BAT-standardvilkåret samlet set overholdes for hele husdyrproduktionen, har Lolland Kommune ikke yderligere bemærkninger omkring staldanlægget eller vurderet anledning til krav om redegørelse for alternative miljøteknologier.

5.2 Bedste tilgængelig foderteknologi

Ansøger oplyser

Der anvendes hjemmeblandet foder, hvor der anvendes eget korn og indkøbt soja og mineraler.

Der fodres med vådfoder.

Der indhøstes korn til et års forbrug, som fyldes i de 2 siloer på hver 350 ton.

Soja og mineraler opbevares i foderlade.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.

Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. – Hermed sikres samtidig at BAT-niveau for fosfor overholdes.

Foderet har et fosfor- og råproteinindhold, der ligger indenfor de vejledende niveauer.

Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller (fasefordring), så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Der er foretaget en fodertilpasning ved slagtesvinene for at overholde kvælstof-emissionsgrænsesværdien for BAT. Det er gjort ved at nedsætte råproteinindholdet i foderet til 146,7 g råprotein/FE.

Ligeledes er der for at overholde grænsesværdierne for fosfor foretaget fosforoptimeret fodring til slagtesvinene. Uden fodringstiltag indeholder gødningen 10.478,8 kg ab lager. Der er derfor foretaget en tilpasning af fosfor i foderet, så indholdet reduceres fra 4,8 g P/FE til 4,65 g P/FE. Hermed kommer

fosforindholdet i gødningen ned på 10.126,86 kg P ab lager, og BAT-kravet til fosfor er overholdt jf. nedenstående beregning:

11.350 slagtesvin / 38,42	= 295,4 DE x 22,3 kg P	= 6.587,4 kg P
34.000 smågrise/ 278,67	=122,01 DE x 29,2 kg P	= 3.562,7 kg P
		<hr/>
		10.150,1 kg P
		<hr/>

Kommunens bemærkninger og vurdering

BAT-standardvilkår for den samlede husdyrproduktion er opfyldt gennem tildeling af råprotein- og fosforoptimeret foder. Ansøgers konsulent har redegjort herfor, og Lolland Kommune er enig i beregningerne. BAT-krav for ammoniakemission og fosforudskillelse er dermed overholdt.

De angivne vilkår om maksimalt N ab dyr betyder, at ejer kan justere på disse parametre, når blot N ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ejer vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne godkendelse.

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at omkostningen til reduktion af råprotein- og fosforindholdet i foderet, er rimelig, både i forhold til den opnåede miljøeffekt og i forhold til, hvad der kan kræves indenfor proportionalitets-princippet.

For at fastholde husdyrproduktionens kvælstof- og fosforudskillelse på det ansøgte, er der stillet vilkår omkring foderoptimering. Vilkår omkring egenkontrol i forbindelse med foderoptimering er angivet i afsnit 7 sammen med de øvrige egenkontrollvilkår.

Vilkår efter denne revurdering

- Den totale mængde N ab slagtesvin pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal slagtesvin skal være mindre end 33.004 kg N pr. år, svarende til en samlet kvælstofudskillelse fra husdyrbruget på 39.027 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr, slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst, hvor } \text{afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31$$

- Den totale mængde P ab slagtesvin pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x antal slagtesvin skal være mindre end 6.857 kg P pr. år, svarende til en samlet fosforudskillelse

fra husdyrbruget på 10.127 kg P pr. år.

”P ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr, slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg N pr kg tilvækst, hvor afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31)$$

5.3 Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ansøger oplyser

Stuehus og stalde opvarmes med olie. Stuehusets elforbrug indgår ikke i opgørelsen over energiforbrug.

Opbevaring af olie. Der er 2500 l tank ved fyrrum (1995) samt 1200 l tank ved servicebygning (1988). Desuden 5.900 l dieseltank ved gårdsplads. Fyringsolie anvendes til opvarmning af stuehus og udtørring af stalde, og diesel anvendes til maskiner.

Ressource	Norm kWh
Elforbrug i normalt svin (Regneark EnergiMidt)	194.935
Elforbrug oplyst af ansøger	175.000

Om vinteren bruges varmekanon til at udtørre staldene efter vask.

Energiteknologi på anlæg (BAT):

- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- Der skiftes til lavenergibelysning i takt med, at elpærer springer.
- De enkelte staldafsnit udtørres med ventilation og varmeblæser 1 døgn efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden. Tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden lav.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.

- Der kan manuelt åbnes nødopluk i alle staldafsnit ved strømsvigt og høje temperaturer i stalden. Desuden går der alarm til ejers mobil ved strømsvigt.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT når der etableres (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperatur styring, der sikrer temperaturkontrol og minimums-ventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT for svinestalde at optimere udformningen af ventilationssystemet til opnåelse af temperaturkontrol og minimumsventilation om vinteren. Der skal undgås modstand i ventilationssystemet gennem hyppigt eftersyn og rengøring af fans og luftkanaler, og der skal anvendes lavenergibelysning.

Ejendommens ejer har redegjort for at BREF-dokumentet følges. Det er således Lolland Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til BAT i forhold til energiforbrug og –optimering. Der stilles ikke konkrete påbud omkring BAT i forhold til energiforbrug, da ejendommens energiforbrug ligger under normtallet for en tilsvarende ejendom.

5.4 Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ansøger oplyser

Der angives følgende vandforbrug for ejendommen:

	Kubikmeter
Drikkevand*/foder	9.517
Drikkevandsspild*	964
Vaskevand (stalde)	737
Vaskevand (maskiner)	0
Markvanding	0
Kontor/ servicerum	170
Samlet vandforbrug normtal	11.388
Vandforbrug oplyst af ansøger	11.900

*Håndbog i svinehold 2007

Ejendommen forsynes med vand fra Søllested vandværk.

Normtallene skal ses som vejledende. Der kan være stor variation mellem besætninger.

Staldene vaskes efter hvert hold grise med højtryksrenser med koldt vand.

Regnvand fra tage og befæstede arealer føres til markdræn.

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås. Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå, at man overser eventuelt ødelagte vandrør.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ifølge BREF-dokumentet er det BAT at rengøre stalde og udstyr med højtryksrenser, at kalibrere drikkevandsanlægget og registrere vandforbrug samt at reparere lækager.

Ejendommens ejer har redegjort for at BREF på husdyrbruget efterleves, og Lolland Kommune har ikke yderligere bemærkninger til redegørelsen. Der vurderes dermed, at husdyrbrugets vandforbrug lever op til BAT, hvis det drives som beskrevet. Der stilles ikke konkrete påbud omkring BAT i forhold til vandforbrug.

5.5 Opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Gyllen opbevares i 2 gyllebeholdere på hhv. 4190 m³ og 1550 m³. Derudover er der 3.100 m³ gyllekanaler og 50 m³ fortank. Samlet kapacitet 8.890 m³.

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholdere er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanke tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer bl.a. 10 årig beholderkontrol.

Krav om overdækning med flydelag overholdes, og der føres logbog for gylletankenes anvendelse, jf. reglerne for dette.

Lovlig produktion er indtastet i regneark fra SEGES til beregning af produceret husdyrgødningsmængder.

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:

Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Løsg. delvis sp.			-	7,1		0
Årssøer farestald	Friland, fareperiode				7,1		0
Smågrise prod.	Drænet gulv + spalter (50/50)	34.000	-	11,5	30		3.204
Slagtesvine prod.	Drænet gulv + spalter (33/67)	11.350	-	30	107		5.482
I alt							8.686

Der er en årsproduktion på 8.686 t gylle. Efter regulering for vådfodring er den beregnede mængde på 10.263 m³. Det giver en månedsproduktion på 855 m³. Med en opbevaringskapacitet på 8.890 t er der 10,4 mdr. opbevaringskapacitet på ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaringen af al husdyrgødning sker i fast overdækkede gylletanke, der lever op til den generelle lovgivning og krav i forhold til BREF-dokumentet. Der er en opbevaringskapacitet på ejendommen svarende til 10,4 måneder. Lolland Kommune vurderer, at BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning dermed er efterkommet.

Vilkår 5.10 omkring vedligehold af flydelag er slettet, da kravet er omfattet af generel lovgivning, og det derfor er et tilsynsanliggende.

5.6 Udbringning af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Al gylle køres ud med gyllevogn med slangeudlægger. Ved store afstande køres gyllen med lastbil til arealerne.

Gødningen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstofoptag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Vedr. udbringning følges de anvisninger (omkring snedækkede/ skrånende/ vandmættede/ oversvømmede arealer), der er angivet i BREF-dokumentet og som findes som generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Der tages så vidt muligt hensyn til naboer i forbindelse med udbringningen, dvs. at der tages højde for vindretning, tæt beboede områder mm.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til udbringning af husdyrgødning, og disse krav kan opfattes som BAT på området. Disse krav overholdes.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det lever op til BAT, hvis udbringning af husdyrgødning sker efter gældende lovgivning for transport og udbringning.

Vilkår 5.3 omkring udbringning af husdyrgødning fastholdes. Vilkår 5.8 om at udbringning ikke må medføre unødige gener og vilkår 5.15 omkring udbringning af gylle med slæbeslanger eller nedfælder er begge slettet, da kravene er omfattet af generel lovgivning.

Derudover er vilkår 5.14 slettet, da vilkåret har stort set samme ordlyd som vilkår 3.2.

Vilkår efter denne revurdering

- Gylle må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage. Udbringningsperioderne skal koncentreres over så kort tid som muligt, således at omgivelserne generes mindst muligt af lugt m.v. fra udbringningen.

5.7 Management

Ansøger oplyser

- Der er udarbejdet en beredskabsplan
- Ejendommen drives efter princippet ”godt landmandskab”.
- Bedriftens medarbejders faglige viden bliver løbende opdateret gennem sparring med andre medarbejdere, adgang til faglige tidsskrifter og deltagelse i relevante kurser.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner i staldene, såsom foderanlæg.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune vurderer, at en beredskabsplan er BAT for IE-husdyrproduktioner. Der er derfor fastsat vilkår om beredskabsplan på ejendommen. Der er sat vilkår om, at der altid skal opbevares et tilgængeligt eksemplar af revurderingen på ejendommen, sådan at husdyrproduktionens ejer og ansatte aldrig er i tvivl

om vilkårene for husdyrproduktionens drift. Vilkår 1.4 omkring fluebekæmpelse fastholdes med den ændring at Statens Skadedyrslaboratorium udskiftes til Institut for Agroøkologi. Det er desuden BAT i forhold til management, at holde ejendommen ren og ryddelig. Vilkår 5.14 er derfor fastholdt.

Lolland Kommune vurderer, at det tidligere vilkår 11.1 omkring indkøb af udstyr med renere teknologi er ukontrollerbart, hvorfor vilkåret er slettet.

Vilkår efter denne revurdering

- Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester m.v.
- Et eksemplar af denne revurdering skal altid være tilgængelig på Kildemosegård, Volshaveskovvej 3, 4920 Søllested
- Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse overalt på ejendommen. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med retningslinjer fra Institut for Agroøkologi (tidl. Statens Skadedyrslaboratorium)
- Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
- Beredskabsplanen skal årligt af den ansvarlige for driften vurderes og evt. opdateres. Seneste vurdering og evt. opdatering skal fremgå af planen.
- Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen, samt vide, hvor den er tilgængelig.

6 Kontrol, egenkontrol og dokumentation

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøgodkendelse er reguleret i gældende lovgivning – herunder:

- Logbog over flydelag på åbne gyllebeholdere.
- Rapporter over kontrol med gyllebeholdere
- Mark- og gødningsplaner med opgørelse over producerede dyr, efterafgrøder og mængden af gylle tildelt de enkelte marker.

De lovpligtige kontroller indgår ikke som vilkår i denne godkendelse, da det vurderes, at der ikke er behov for at skærpe disse.

Egenkontrolvilkår skal sikre, at ejendommens ejer kan dokumentere overfor tilsynsmyndigheden, at revurderingens vilkår er overholdt. Tidligere vilkår 6.1, 6.2, 6.3, 6.3a, 6.4, 6.5, 6.6 omkring egenkontrol fastholdes. Desuden er afgørelsen tilføjet vilkår 6.7 – 6.10 omkring egenkontrol på foderoptimering. Vilkårene er stillet i henhold til teknologiblade om foderoptimering i slagtesvineproduktioner.

Ejernes af ejendommen har i sin redegørelse for management i afsnit 5.7 oplyst, at energi- og vandforbruget på ejendommen aflæses årligt. Lolland Kommune finder at det er BAT, at have styr på sit vand- og energiforbrug, og årlig registrering af energi- og vandforbrug fastsættes derfor som et egenkontrolvilkår under vilkår 6.7.

Vilkår efter denne revurdering

Lolland Kommune har med henvisning til vurderingerne i de foregående afsnit valgt at stille følgende påbud om egenkontrol og dokumentation:

- Konstatere der støj, støv eller lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlige for omgivelserne, skal der straks iværksættes afhjælpende foranstaltninger.
- Tilsynsmyndigheden skal kontaktes i de situationer, hvor de forureningsbegrænsende foranstaltninger er midlertidigt ude af drift og ved andre uregelmæssigheder i driften.
- Tilsynsmyndigheden kan kræve kontrolmålinger af støj udført én gang årligt, hvis det skønnes nødvendigt. Målingerne udføres for virksomhedens regning og skal udføres af et firma, der kan godkendes af tilsynsmyndigheden (pt. kommunen). Målinger kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser. Støjmålinger skal udføres i overensstemmelse med afsnit 7 og 9 i miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Målerapporten skal bl.a. udfærdiges ifølge vejledningens afsnit 9 og 10. Måleresultaterne sendes til tilsynsmyndigheden sammen med dokumentation for driftsforhold og undersøgelsesmetode.
- Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af stalde er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne uden for staldene formindskes.
- Skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til udbringning på anden ejendom skal for mindst 50 % af det krævede harmoniareal være af 3 års varighed. Øvrige leveringsaftaler skal være af mindst 1 års varighed. Aftalerne skal udformes i overensstemmelse med gældende regler herfor jf. gældende bek. om jordbrugets anvendelse af gødning.
- Der skal til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Lolland Kommune, kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derudover skal der kunne fremlægges dokumentation for udspretningsarealerne ved angivelse af matr. nr. og ejerlav eller ved fremlæggelse af markkort.

- Af hensyn til tilsynsmyndighedens muligheder for at føre et effektivt tilsyn med produktionen, stilles der vilkår om, at virksomheden fører driftsjournal, hvori følgende noteres/indgår:
  - Årlig opgørelse over antallet af dyreenheder, fordelt på de enkelte dyretyper (smågrise og slagtesvin) gældende for den produktion der foregår på Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.
  - Årlig opgørelse over antallet af stipladser på Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.
  - Årlig opgørelse over udspretningsarealer for den gødning, der produceres på Volshave Skovvej 3. Opgørelsen kan f.eks. være i form af markkort med angivelse af matr. nr. og ejerlav
  - Oplysninger om udbringningstidspunkter og afgrødetype.
  - Kopi af leveringsaftaler for de seneste 3 år inkl. indeværende år.
  - Kvitteringer fra aflevering af farligt affald, såsom spildolie, oliefiltre, akkumulatorer m.v.
- Foruden oplysninger angivet i vilkår 6.6, skal driftsjournalen desuden indeholde følgende oplysninger
  - Antal producerede dyr pr. år og gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne
  - Årlig opgørelse over energi- og vandforbrug
- N ab dyr og P ab dyr for slagtesvin skal på baggrund af logbogens/produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar.
- Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

7 Bilagsliste

Bilag 1	Vilkår – samlet liste
Bilag 2	Situationsplan
Bilag 3	Beredskabsplan

Bilag 1. Vilkår – samlet oversigt

1. Generelle vilkår til indretning og drift

- 1.1 Den maksimale årligt tilladte svineproduktion på ejendommen er 34.000 smågrise (11,5-30 kg) og 11.350 slagtesvin (30-107 kg), svarende til 417,4 DE på afgørelsestidspunktet. Ændring i ind- og afgangsvægt kan ske, såfremt de godkendte antal dyreenheder ikke overskrides (*erstatte tidligere vilkår 1.1*)
- 1.1a Smågrise indsættes – og slagtesvin skal afhentes kontinuerligt, således at belægningen af svin i stalden målt i tons på ugeniveau er den samme (*nyt vilkår*).
- 1.4 Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse overalt på ejendommen. Bekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med retningslinjer fra Institut for Agroøkologi (*ændret vilkår*)
- 1.6 Et eksemplar af denne revurdering skal altid være tilgængelig på Kildemosegård, Volshaveskovvej 3, 4920 Søllested
- 1.7 Den totale mængde N af slagtesvin pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal slagtesvin skal være mindre end 33.004 kg N pr. år, svarende til en samlet kvælstofudskillelse fra husdyrbruget på 39.027 kg P pr. år.

”N ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{N ab dyr, slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst, hvor afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

- 1.8 Den totale mængde P af slagtesvin pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x antal slagtesvin skal være mindre end 6.857 kg P pr. år, svarende til en samlet fosforudskillelse fra husdyrbruget på 10.127 kg P pr. år.

”P ab dyr pr. slagtesvin” beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{P ab dyr, slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg N pr kg tilvækst, hvor afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

2. Støj

- 2.1 Det samlede støjbidrag på ejendommen – målt som det ækvivalente, korrigerede lydtrykniveau målt ved nabobeboelses opholdsareal udenfor virksomhedens grund – må ikke overskride følgende værdier:

Mandag-fredag	kl. 7.00 til kl. 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 7.00 til kl. 14.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 til kl. 18.00	45 dB(A)

Søn- og helligdage kl. 7.00 til kl. 18.00 45 dB(A)

Alle dage kl. 18.00 til kl. 22.00 45 dB(A)

Alle dage kl. 22.00 til kl. 7.00 40 dB(A)

Spidsværdien af støjniveauet må om natten mellem kl. 22.00 og kl. 7.00 ikke overstige 55 dB(A), målt ved nabobeboelses opholdsareal uden for virksomhedens egen grund.

- 2.2 Der skal sikres et så lavt støjniveau som muligt – f.eks. ved en hensigtsmæssig placering af ventilationsafkast og/eller ventilationsindsugning.

3. Støv og lugt

- 3.1 Virksomheden må ikke medføre støv- og/eller lugtgener, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er til væsentlig ulempe for omgivelserne.
- 3.2 Hele ejendommen og dens nærmeste omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

5. Gødning, animalsk affald m.v.

- 5.3 Gylle må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage. Udbringningsperioderne skal koncentrereres over så kort tid som muligt, således at omgivelserne generes mindst muligt af lugt m.v. fra udbringningen.
- 5.8 Udbringningen af husdyrgødning må i øvrigt ikke medføre unødige gener.

6. Egenkontrol

- 6.1 Konstateres der støj, støv eller lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som væsentlige for omgivelserne, skal der straks iværksættes afhjælpende foranstaltninger.
- 6.2 Tilsynsmyndigheden skal kontaktes i de situationer, hvor de forureningsbegrænsende foranstaltninger er midlertidigt ude af drift og ved andre uregelmæssigheder i driften.
- 6.3 Tilsynsmyndigheden kan kræve kontrolmålinger af støj udført én gang årligt, hvis det skønnes nødvendigt. Målingerne udføres for virksomhedens regning og skal udføres af et firma, der kan godkendes af tilsynsmyndigheden (pt. kommunen). Målinger kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser. Støjmålinger skal udføres i overensstemmelse med afsnit 7 og 9 i miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Målerapporten skal bl.a. udfærdiges ifølge vejledningens afsnit 9 og 10. Måleresultaterne sendes til tilsynsmyndigheden sammen med dokumentation for driftsforhold og undersøgelsesmetode.
- 6.3a Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af stalde er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne uden for staldene formindskes.
- 6.4 Skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning til udbringning på anden ejendom skal for mindst 50 % af det krævede harmoniareal være af 3 års varighed. Øvrige leveringsaftaler skal være af mindst 1 års varighed. Aftalerne skal udformes i overensstemmelse med gældende regler herfor

jf. gældende bek. om jordbrugets anvendelse af gødning.

- 6.5 Der skal til enhver tid over for tilsynsmyndigheden, Lolland Kommune, kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derudover skal der kunne fremlægges dokumentation for udspretningsarealerne ved angivelse af matr. nr. og ejerlav eller ved fremlæggelse af markkort.
- 6.6 Af hensyn til tilsynsmyndighedens muligheder for at føre et effektivt tilsyn med produktionen, stilles der vilkår om, at virksomheden fører driftsjournal, hvori følgende noteres/indgår:
- Årlig opgørelse over antallet af dyreenheder, fordelt på de enkelte dyretyper (smågrise og slagtesvin) gældende for den produktion der foregår på Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.
  - Årlig opgørelse over antallet af stipladser på Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested.
  - Årlig opgørelse over udspretningsarealer for den gødning, der produceres på Volshave Skovvej 3. Opgørelsen kan f.eks. være i form af markkort med angivelse af matr. nr. og ejerlav
  - Oplysninger om udbringningstidspunkter og afgrødetype.
  - Kopi af leveringsaftaler for de seneste 3 år inkl. indeværende år.
  - Kvitteringer fra aflevering af farligt affald, såsom spildolie, oliefiltere, akkumulatorer m.v.
- 6.7 Foruden oplysninger angivet i vilkår 6.6, skal driftsjournalen desuden indeholde følgende oplysninger
- Antal producerede dyr pr. år og gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
  - Årlig opgørelse over energi- og vandforbrug
- 6.8 N ab dyr for slagtesvin og årssøer og P ab dyr for årssøer skal på baggrund af logbogens/produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar.
- 6.9 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

7. Affald

- 7.1 Animalsk affald herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container/holder og i øvrigt således, at uhygiejniske forhold ikke opstår. Bortskaffelse skal ske til autoriseret destruktionsanstalt. Containeren/holderen skal rengøres efter hver afhentning. I varme perioder kan der stilles krav om hyppigere afhentning end normalt, dvs. mere end 1 gang om

ugen.

7.2 Der må ikke foretages nogen form for afbrænding af affald på virksomheden.

8. Spildevand

8.1 Der må ikke udledes processpildevand fra virksomheden, før der er ansøgt og meddelt udledningstilladelse hertil. Processpildevand defineres som spildevand, der ikke hidrører fra husholdning eller overfladevand.

Såfremt der skal vaskes landbrugsmaskiner på ejendommen, skal det foregå på befæstet vaskeplads med afløb til sandfang og olieudskiller. Vaskeplads og olieudskiller skal godkendes af Lolland Kommune inden etablering.

10. Kemiske bekæmpelsesmidler

10.1 Kemiske bekæmpelsesmidler skal opbevares i lukket rum med tæt gulv, uden afløb og med opkant, der sikrer, at eventuelt spild svarerende til indholdet af den største beholder kan tilbageholdes. Derudover skal midler, der er klassificeret som giftige og meget giftige opbevares i aflåst giftrum.

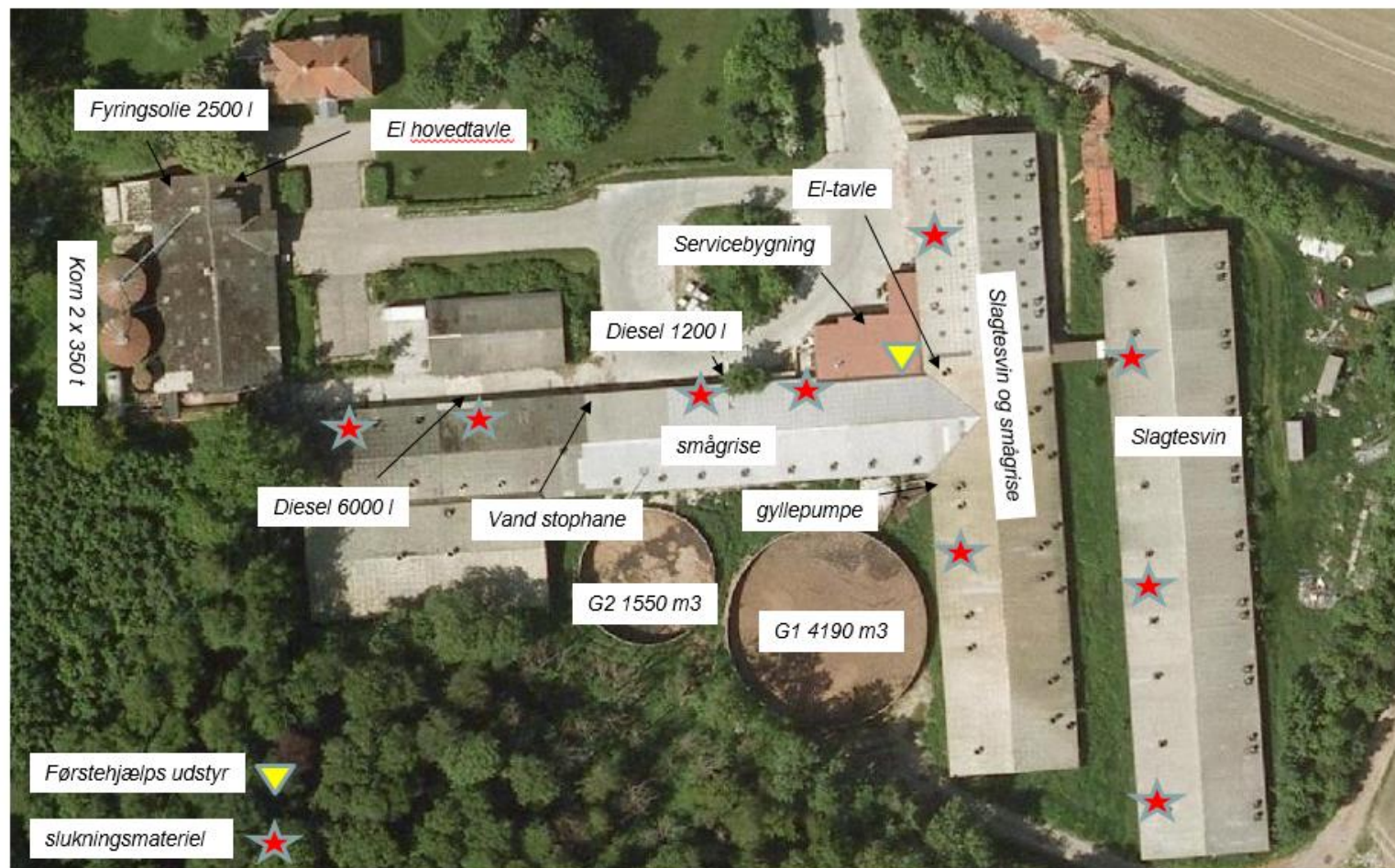
11. Renere teknologi

11.2 Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften (*nyt vilkår*).

11.3 Beredskabsplanen skal årligt af den ansvarlige for driften vurderes og evt. opdateres. Seneste vurdering og evt. opdatering skal fremgå af planen (*nyt vilkår*).

11.4 Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen, samt vide, hvor den er tilgængelig (*nyt vilkår*).

Situationsplan Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested

Bilag 3 – Beredskabsplan

Beredskabsplan, Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested

Opdateret september 2016

Telefonliste	Brand – instruks	Gylle – overløb	Kemikalie og oliespild
<p>Brandvæsen 112 Ambulance 112 Miljømyndighed 112 Akuttelefonen 112 Skadestue 70150708 Lægevagt 70150700</p> <p>Hans Jørgen Krag: 52382904</p> <p>Dyrlæge: 51512533</p> <p>Gefion 57865000</p> <p>Elektriker: 54950300/ 24481965</p> <p>VVS/smed 40114556</p> <p>El: SEAS NVE 70292929</p>	<p>Ring 112 og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn, adresse og det tlf., du ringer fra • Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne – hvor mange? • Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget. <p>Ring til: 52382904</p> <p>Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evakuer dyr. • Fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning. <p>Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.</p> <p>Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.</p> <p>Oplys om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adgangsveje. - Hvor det brænder og omfang - Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed. 	<p>Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra - Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud - Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring? <p>Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne. Ring til: 52382904</p> <p>Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.</p> <p>Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.</p> <p>Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.</p> <p>Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.</p>	<p>m.v.</p> <p>Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra. - Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud. - Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring? <p>Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne. Ring til: 52382904</p> <p>Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber ned i vandløb eller afløb.</p> <p>Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.</p> <p>Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.</p> <p>Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.</p>

Beredskabsplan, Volshave Skovvej 3, 4920 Søllested

Opdateret september 2016

<p>Personskade</p> <p>Ring 112 ved alvorlig skade og oplys: - Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra - Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand? - Adgangsveje.</p> <p>Yd førstehjælp, hvis det er muligt.</p> <p>Førstehjælpsudstyr er placeret i forrum.</p> <p>Kontakt skadestuen ved lettere skade.</p> <p>Ring til: 52382904</p>	<p>Stophaner og hovedafbrydere</p> <p>Elektricitet: Hovedafbryder er placeret fyrrum</p> <p>Afbryder til gyllepumpe er placeret ved fortank ellers kan der afbrydes ved sikringstavlen ved stald 204</p> <p>Vand: Hovedhanen er placeret i brønd ved indkørslen ved siden af transformere</p> <p>Ring til: 52382904</p>	<p>Strømsvigt</p> <p>Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme</p> <p>Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.</p> <p>Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el leverandøren og hør om varigheden af udfaldet</p>	<p>Transport af bekæmpelsesmidler</p> <p>Kemikalier opbevares i lukket rum.</p> <p>Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse.</p> <p>Der kan medbringes en pakke savsmuld/kattegrus, plastpose og skovl til evt. opsugning af spild.</p> <p>Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld.</p> <p>Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.</p>
---	--	---	---